

Posudek na diplomovou práci **Bc. Natalie Ivoninové**
*Stalin užitečný a nebezpečný. Stalinismus v historické politice
putinovského Ruska*

Předkládaná diplomová práce Bc. Natálie Ivoninové se zabývá proměnami historické politiky Ruska, která podstoupila značnou transformaci během období 2012 až 2016. Ústřední osou takto definované analýzy je pak fenomén stalinismu, který se projevuje na různých úrovních státního rozhodování, a to včetně historické politiky státu.

Jako cílové prameny pro takto zvolenou analýzu autorka uvádí takové zdroje, jako, např. projevy politiků a celebrit, spojených tak či onak se státními aktivitami, záznamy o aktivitách státních organizací, rozbor paměťové legislativy a obsah školních učebnic (s. 5), které hodlá v práci rozebírat.

Formulace téma práce je originální a aktuální, protože poskytuje background pro alespoň částečné pochopení kořenů současné situaci v Rusku a jejího historického kontextu, který se vytvořil po pádu SSSR.

Nicméně práce bohužel obsahuje několik bodů, na které je nutné upozornit. V textu práce chybí podrobnější vysvětlení některých zásadních teoretických termínů, s kterými studentka pracuje v průběhu rozboru. Např. co je to „národní narativ“ („který vznikl v SSSR po revoluci a za Stalina“) (s. 31), „vykupitelský narativ“ (s. 47), „metanarativ“ (s. 49) a další termíny, které hrají ve vyprávění podstatnou úlohu.

Některé tvrzení se v práci zdají být poněkud nepodložená, resp. potřebovaly by hlubší studium. Např. tvrzení o tom, že se Michail Gorbačev snažil zastavit tempo změn po roce 1986 posílením odsouzení minulosti, které bylo jedním z hnacích motorů reformy (s. 35), tvrzení o tom, že jednou z příčin rozpadu Sovětského svazu se stalo odhalení minulých zločinů, které mělo efekt výbuchu (většinou se historici shodují na tom, že za rozpadem Sovětského svazu staly ekonomické důvody a neudržitelnost dosavadního směru hospodářského a sociálního rozvoje) (s. 37) a řada dalších podobných tvrzení. Tyto otázky mohou posloužit jako doplňující otázky pro studentku během obhajoby diplomové práce.

Jeden z nedostatků práce spatřuji ve větším použití sekundárních pramenů místo pramenů primárních, které lze v současnosti s velkou pravděpodobností najít ve volném dostupu. Např. avizovaný v práci cíl rozboru paměťové legislativy a obsahu školních učebnic se zakládá především na interpretacích jiných badatelů, nikoliv originálního obsahu učebnic nebo legislativy (s. 81 a další). Konflikt kolem učebnice autorství Igora Doluckého se řeší, resp. se vysvětluje na základě informací čerpaných z druhotných pramenů, nikoliv na základě rozboru samotné Doluckého učebnice ve vztahu ke státní politice apod. Samotné informace o konfliktu jsou relevantní a hodí se k výzkumnému tématu, nicméně v úvodu autorkou byl avizován hlubší rozbor učebnic a příp. dalších zdrojů jakožto hlavní cíle badání.

Dle formální stránky práce obsahuje řadu stylistických nepřesností a překlepů, např. „Ruska Ruska“ (s. 5), „Říjnová revoluce vedla ke zhubnutí obyvatelstva“ (s. 36) a řada dalších.

Doporučuji diplomovou práci k obhajobě s předběžnou známkou **velmi dobře**. Tuto známku bude ovšem nutné obhájit během obhajoby (viz návrh na doplňující otázky v textu posudku), kde se vyřeší finální hodnocení.

V Praze 8. září 2022

Mgr. Alena Marková, Ph.D.